

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Maaeluministri 11. mai 2015. a määruse nr 59
„Metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeeringutoetus“ muutmise“
eelnou juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 67 lõike 2 alusel ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 10 lõike 2 alusel Euroopa Komisjoni poolt 13.02.2015 rakendusotsusega heaks kiidetud “Eesti maaelu arengukavaga 2014–2020” (edaspidi *arengukava*).

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Maaeluministeeriumi maaelu arengu osakonna maaparanduse ja maakasutuse büroo peaspetsialist Helve Hunt (helve.hunt@agri.ee, tel 625 6511). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Maaeluministeeriumi õigusosakonna nõunik Jaana Lepik (jaana.lepik@agri.ee, tel 625 6260). Keeleliselt toimetas eelnõu Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (laura.ojava@agri.ee, tel 625 6523).

Kehtivat määrust muudetakse Sihtasutuse Erametsakeskus (edaspidi *EMK*) tehtud ettepanekute alusel määruses mõningate ebatäpsuste parandamiseks, samuti lähtuvalt 2015. aastal toimunud esimese taotlusvooru tulemuste põhjal ilmnenud probleemidest. Määruses tehtavad muudatused on vajalikud õigusselguse tagamiseks, eelarveliste vahendite sihipärasemaks kasutamiseks ning taotluste menetlemise lihtsustamiseks ja kiirendamiseks. Muudatused on läbi arutatud 18. veebruaril 2016 toimunud erametsanduse ümarlauast osavõtjatega, sh Eesti Erametsaliidu (edaspidi *EEML*) juhatuse esindajatega.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 22 punktist.

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse § 3 punkti 1, lisades maapiirkonda iseloomustavate haldusüksuste loetellu lisaks külale, alevile ja alevikule kuni 4000 elanikuga linna territoorium, millel paikneva erametsamaa kohta võib toetust taotleda.

Arengukava kohaselt hõlmab maapiirkonna määratlus ka linnu, mis on defineeritud kuni 4000 elanikuga väikelinnadena, sh kuni 4000 elanikuga vallasisesed linnad. Nimetatud linnade loetelu on esitatud arengukava peatükis 8.1.

Metsaressursi arvestuse riikliku registri andmetel on Eesti kõikides linnades kokku 682 ha erametsamaad, millest Tallinna territooriumil on 104 ha. Arengukavas esitatud linnade loetelus olevatest linnadest on kõige enam erametsamaad Abja-Paluojaal (118 ha), Paldiskis (106 ha) ja Narva-Jõesuus (84 ha). Teistes arengukavas loetletud väikelinnades on erametsamaad 3–13 ha.

Tuginedes mitmete erametsaomanike ettepanekule ning lähtuvalt vajadusest tagada maapiirkonna erametsaomanike võrdle kohtlemine, on asjakohane võimaldada toetust taotleda ka väikelinnades paiknevate erametsade arenguks ja elujõulisuse parandamiseks.

Eelnõu punktiga 2 täiendatakse määruse § 4 lõiget 1 punktiga 8, lisades toetuse taotleja tingimuste loetellu nõude, et eraõiguslikust juriidilisest isikust mikroettevõtja (edaspidi *mikroettevõtja*) puhul peab tema majandusaasta aruanne olema äriregistris taotluse esitamise hetkeks kättesaadav. Nimetatud nõue on vajalik selleks, et EMK saaks taotleja nõuetele vastavuse hindamisel veenduda mikroettevõtja vastavuses komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 01.07.2014, lk 1–75), I lisa artikli 2 lõikes 3 sätestatud määratlusele. Ajakohased andmed töötajate arvu (mitte üle kümne töötaja) ja aastakäibe ja/või aastabilansi kogumahu (mitte üle 2 miljoni euro) hindamiseks saab EMK üksnes mikroettevõtja majandusaasta aruandest. Nii 2016. aasta taotlusvoor kui ka eeldatavasti programmiperioodi järgmised taotlusvoorud toimuvad mais või juunis, kui majandusaasta aruanded ei pea üldjuhul veel olema äriregistrisse kantud (majandusaasta aruanded peavad olema äriregistrisse kantud igal aastal hiljemalt 1. juulil). Seetõttu eeldab nimetatud säte, et toetust taotlev mikroettevõtja esitaks oma majandusaasta aruande äriregistrile mõnevõrra varem. See ei peaks olema toetust taotlevale mikroettevõtjale, kes eeldatavasti enne toetuse taotlemise vajaduse väljaselgitamist analüüsib oma majanduslikku seisu, liigselt koormav.

Äsja asutatud mikroettevõtjal, kellel puudub taotluse esitamise aastal majandusaasta aruande esitamise kohustus, ei pea toetuse taotlemise ajal majandusaasta aruanne esitatud olema. Ka täis- ja usaldusühing ei pea erinevalt teistest äriühingutest esitama oma majandusaasta aruannet registriosakonda avalikuks säilitamiseks (v.a juhul, kui täisosanikuks on osühing, aktsiaselts, ühistu või mittetulundusühing). Neil on küll majandusaasta aruande esitamise kohustus, kuid äriregistrist ei ole see kättesaadav. EMK saab haldusmenetluse toiminguid tehes vajaduse korral majandusaasta aruandega tutvuda mikroettevõtja juures kohapeal.

Ülalnimetatud mikroettevõtjad peavad aga toetuse taotluses andma teavet mikroettevõtjale esitatud nõuete vastavuse kohta (komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 I lisa artikli 2 lõikes 3 sätestatu kohaselt on mikroettevõtjaks see ettevõtja, kes annab tööd vähem kui kümnele inimesele ja kelle aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot). Sama määruse I lisa artikli 4 lõike 3 kohaselt saadakse vajalikud andmed majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.

Eelnõu punktiga 3 täiendatakse määruse § 4 lõiget 4, lisades nende tegevuste loetellu, mille kohta saab toetust taotleda üksnes metsaühistu, metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamise. Sellega sätestatakse põhimõte, et metsamajandamise seadmeid ja tarvikuid saavad 2016. aastal ja hiljem toetuse abil soetada üksnes metsaühistud.

Esimese taotlusvooru tulemused metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamise toetamiseks olid järgmised:

- 15 metsaühistut taotles toetust 43 125 euro ulatuses 299 erineva seadme või tarviku soetamiseks;
- 17 mikroettevõtjat (11 FIE-t ja 6 mikroettevõtjat) taotlesid toetust 4530 euro ulatuses kokku 30 seadme või tarviku soetamiseks.

Maaeluministerium analüüsis metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamise toetamise küsimust Keskkonnaministeriumi metsaosakonna ja EMK-ga kui erametsanduse kompetentsikeskusega.

Eesti metsanduse arengukava aastani 2020 kohaselt on eesmärk liikuda järk-järgult riigipoolse toetuse vähendamise ning süsteemi omafinantseerimise suurendamise poole. Eelkõige tuleb toetada metsaomanike ühistegevuse arengut, et tagada perspektiivis jätkusuutliku tugisüsteemi

olemasolu ja muuta erametsaomanikule metsade majandamine atraktiivsemaks. Suunates tehniliste vahendite soetamise toetamise metsaühistutele suudetakse saavutada võimalik suur kasu paljudele isikutele. Samas toetuse suunamine ühele isikule ei taga, et toetusega soetatud vahendit kasutatakse sellises ulatuses, kui see on metsaühistu puhul eeldatav ja võimalik. Metsaühistu toimib suure ringi metsaomanike ühistes huvides, mistõttu on ka paremini saavutatav toetuse positiivne mõju suurema hulga isikute metsade majandamisele. See omakorda aitab kaasa külaelu arengule ja töökohtade arvu kasvule maapiirkonnas.

Keskkonnaministeerium, Maaeluministeerium ja EMK on eelnevalt arutlenud kõiki metsameetme määruse muudatusettepanekuid ning jõudnud ühisele seisukohale, et metsandustoetuste andmisel lähtutakse põhimõttest suurendada võimalusi koordineeritud ühistegevuseks erametsanduses ning arendada metsaühistute liikmete koostööd. Toetuse saamise kitsendamine metsaühistute kasuks soosib liikmete koostegutsemist ja arengut. Lõppeesmärk on muuta metsaühistud võimekamaks ning üheks võimaluseks on suunata seda arengut toetuste kaudu.

Lähtuvalt eeltoodust ja arvestades vajadusega arendada metsaühistute liikmete koostööd ja toimimist ning pidades silmas asjaolu, et EMK on kohustatud tagama järelevalve kõikide toetuse abil soetatud seadmete ja tarvikute sihipärase kasutamise üle, on menetluskulude säästlikkuse ja otstarbeka kasutamise seisukohalt asjakohane jätkata üksnes metsaühistute poolt soetatavate seadmete ja tarvikute ostmise toetamist. Metsaühistute soetuste ja tegevuste üle kontrolli tegemine on lahendatav kompaktsemalt, mistõttu on tagatud ka EMK jaoks haldusmenetlustoimingute tegemisel väiksem aja- ja ressursikulu.

Eelnõu punktiga 4 tunnistatakse kehtetuks määruse § 4 lõige 3, § 6 lõike 3 punkt 2, lõike 4 punktid 5 ja 6 ning § 11 lõike 3 punkt 4. Nagu eelmise punkti selgituses on märgitud, saavad alates 2016. aastast metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamiseks toetust taotleda üksnes metsaühistud. Sellekohaselt on täiendatud määruse § 4 lõike 4 sõnastust, lisades tegevuste, mille kohta saab toetust taotleda üksnes metsaühistu, metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamise ning lähtuvalt sellest võib määruse § 4 lõike 3 tunnistada kehtetuks. Alates 2016. aastast ei saa toetust taotleda ka § 6 lõike 3 punktis 2 nimetatud ulukikahjustuse ennetamiseks aia soetamiseks ja paigaldamiseks ega lõikes 4 nimetatud metsapuuseemne külviku ja istutus- või ümberistutusmasina või -seadme soetamiseks. Seoses sellega, et edaspidi ei saa toetust taotleda ulukikahjustuse ennetamiseks aia soetamiseks ja paigaldamiseks, tunnistatakse kehtetuks ka § 11 lõike 3 punktiga 4 kehtestatud aia soetamise ja paigaldamise toetuse maksimaalne suurus.

Esimese taotlusvooru tulemusena määrati aia soetamiseks ja paigaldamiseks toetust ligi 21 000 eurot. Selle abil saab piirata ulukite eest kokku 12 ha metsamaad ehk ühe aiaga piiratava metsamaa hektari maksumuseks kujunes 1730 €/ha. Samas repellendi kasutamiseks määrati toetust 15 000 eurot, mille abil saab ulukeid vältida/tõrjuda rohkem kui 233 ha metsamaal. Seejuures kujuneb metsamaa hektari maksumuseks 64 €/ha. Kulude võrdlusest järeldub, et ulukite tõrjumine repellendiga on aedade kasutamisest ligi 30 korda odavam. Lähtudes eeltoodust on majanduslikult otstarbekas lõpetada aedade soetamise ja kasutamise toetamine.

Seadmete ja tarvikute loetelust on jäetud välja metsapuuseemne külvik ning istutus- või ümberistutusmasin või -seade. Metsapuuseemne külviku võib käepäraste vahenditega valmistada erametsaomanik ka ise ning selleks toetusraha kulutamine ei ole otstarbekas. Määruse § 6 lõike 4 punkt 4 sätestab abikõlbliku seadmena metsapuutaimede istutusvahendi, milleks muu hulgas on ka istutus- või ümberistutusmasin või -seade. Lähtuvalt sellest ei ole sama lõike punktis 6 nimetatud istutus- või ümberistutusmasina või -seadme eraldi seadmena sätestamine vajalik.

Eelnõu punktiga 5 täpsustatakse määruse § 7 lõike 5 punkti 3. Tuletõrje veevõtukohale juurdepääsutee korrashoidmiseks saab metsaühistu toetust taotleda üksnes sellise metsaühistu liikme omandis oleva eratee korrastamiseks, mis tagab metsamaal paiknevale veevõtukohale vahetu juurdepääsu. Sellise eratee korrastamine, mis paikneb näiteks tuletõrje veevõtukoha läheduses, kuid mis ei ole veevõtukohaga vahetus puutumuses (et jõuda veevõtukohani, on vahepeal näiteks avalikult kasutatav tee või eratee, mis on sellise isiku omandis, kes ei ole metsaühistu liige), ei ole abikõlblik.

Eelnõu punktiga 6 loetletakse määruse sätted, kust jäetakse välja tekstiosad, mis käsitlevad tingimusi ulukikahjustuse ennetamiseks aia soetamise ja paigaldamise tegevuse korral. Kirjeldatud muudatus tehakse määruse § 8 lõikes 2, § 10 lõigetes 1 ja 2, § 11 lõike 8 punktis 3 ning § 20 lõikes 2. Põhjusel, et ulukikahjustuse ennetamiseks aia soetamiseks ja paigaldamiseks alates 2016. aastast toetust taotleda ei saa, ei ole ka loetletud sätetes ulukikahjustuse ennetamiseks aia soetamise tingimuste käsitlemine vajalik (vt ka punkti 4 selgitust).

Eelnõu punktis 7 täpsustatakse määruse § 8 lõiget 3. Muudatuse käigus kõrvaldatakse normitehniline ebakorrektsus ning esitatakse viidatud Euroopa Liidu määruse pealkiri ja avaldamismärke ning loobutakse Euroopa Liidu määrusele riigisisese õigusaktiga sisu andmist. Käibemaksu toetuse saamiseks abikõlblikkuse tingimused sätestab Euroopa Liit ammendavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), artikli 69 lõike 3 punktis c ning liikmesriigil puudub õigus sellele lisisisu andmiseks.

Eelnõu punktidega 8–12 muudetakse määruse §-s 11 lõigetes 1–3 sätestatud toetuse maksimaalseid suurusid, mis kehtestatakse standardkulude alusel. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1305/2013 artikli 62 lõikes 2 on kehtestatud nõue, et kui toetust antakse standardkulude alusel, peab liikmesriik tagama, et vastavad arvutused on piisavad ja õiged ning põhinevad eelnevalt kindlaks määratud korralikul, õiglasel ja tõendataval arvutusel. Selleks peab sõltumatu ning vajalike ekspertteadmistega ametiasutus tegema vastavad arvutused ja kinnitama, et arvutused on piisavad ja õiged. Piirhindade adekvaatsuse tagamiseks ning võimalike turumoonutuste vältimiseks jälgitakse, et kavandatavad kulud oleksid mõistlikud ning võrreldavad väljakujunenud turuhindadega. Selle tagamiseks viis Eesti Maaülikooli Metsandus- ja maaehitusinstituut 2016. aasta märtsis läbi hinnauuringu, mille tulemustest lähtuvalt on korrigeeritud sätestatud ühikuhindu. Uuring on nähtav EMK veebilehel

http://www.eramets.ee/wpcontent/uploads/2013/01/metsamajanduslike_toode_ja_teenuste_uhiku_hinnad_2015.-aastal.pdf.

Uuringu tulemustest lähtuvate muudatuste kohaselt on alates 2016. aastast esitatud taotluste puhul kahjustuste kõrvaldamise korral toetuse maksimaalne suurus 839 eurot hektari kohta (varem tuuleheite või-murru tõttu kahjustatud metsa korral 1110 eurot hektari kohta ja metsatulekahju tõttu kahjustatud metsas kahjustuste kõrvaldamise korral 710 eurot hektari kohta), uue metsakultuuri rajamise korral 683 eurot hektari kohta (varem 783 eurot hektari kohta), maapinna mineraliseerimise korral 131 eurot hektari kohta (varem 117 eurot hektari

kohta), metsauuenduse hooldamise korral 142 eurot hektari kohta (varem 99 eurot hektari kohta) ja repellendi soetamise ja kasutamise korral 54 eurot hektari kohta (varem 65 eurot hektari kohta).

Eelnõu punktiga 13 muudetakse määruse § 11 lõiget 4. Seoses sellega, et erametsaomanikud ei saa alates 2016. aastast metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamiseks toetust taotleda, ei ole asjakohane ka antud tegevuse kohta punktis 1 kehtestatud toetuse määr. Lähtuvalt sellest sõnastatakse lõige 4 sellisena, kus on kehtestatud metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamise toetuse määr (30%) ja maksimaalne suurus (60 000 eurot kalendriaastas ja mitte rohkem kui 300 000 eurot programmiperioodil kokku) üksnes metsaühistutele.

Eelnõu punktiga 14 korrigeeritakse määruse § 11 lõike 8 sissejuhatava lauseosa sõnastust, mille puhul on tegemist põhimõttelise muudatusega. Paragrahvi 11 lõike 8 punktides 1–9 seatud tingimuste ehk ettenähtud sageduse kohaselt võib toetust saada, mitte taotleda. Seni kehtinud nõue sätestas, et toetust võib taotleda, kui lõikes loetletud nõuete täitmine on tagatud. See aga ei ole õige, sest toetust võib taotleda näiteks ühe ja sama metsaeraldise kohta korduvalt; kui näiteks 2016. aasta taotlusvoorus esitatud taotlust hindamiskriteeriumite rakendamise tulemusena ei rahuldatud, võib täpselt sama metsaosa kohta taotleda programmiperioodil toetust ka järgmises taotlusvoorus.

Eelnõu punktidega 15–17 reguleeritakse määruse §-s 12 sätestatud nõudeid toetuse taotlemiseks. Senise regulatsiooni kohaselt pidid kõik taotlejad esitama toetuse saamiseks vormikohase taotluse ja selle juurde kuuluvad dokumendid kas kirjalikult paberil või elektrooniliselt (e-posti teel või ka PRIA e-teenuse keskkonna kaudu). Muudatuse alusel võivad määruse § 12 lõike 1 kohaselt sellisel viisil toetuse taotlemist jätkata üksnes füüsilisest isikust erametsaomanikud ja füüsilisest isikust ettevõtjad.

Eelnõu punktiga 16 täiendatakse paragrahvi lõikega 1¹, mille kohaselt on metsaühistud ja juriidilised isikud – mikroettevõtjad – kohustatud toetuse saamise taotluse esitama üksnes PRIA e-teenuse keskkonna kaudu. Muudatusega kohustatakse metsaühistuid ja juriidilisi isikuid, kellel on eeldatavasti piisav oskus, pädevus ja arvuti kasutamise võimalus, taotlusi esitama PRIA e-teenuse keskkonna kaudu. Eeldatavasti aitab see senisest paremini ja efektiivsemalt tagada taotluse kiirema ja veatuma esitamise, mis omakorda võimaldab EMK-l optimeerida tööjõu kasutamist. Selle tulemusena ei ole vaja EMK-l kulutada menetlusaega taotluste sisestamisele (millega omakorda võivad kaasneda inimlikud vead) ja neis esitatud andmete õigsuse kontrollimisele. Kui nimetatud muudatus tagab olulise taotluste menetlemiseks kuluva aja kokkuhoiu, kaalutakse nimetatud nõude kehtestamist kõikidele taotlejatele. See peaks lõpptulemusena andma võimaluse lühendada ka taotluste menetlemise aega.

Metsaühistute puhul on nimetatud nõue nõ ettevaatav, sest selle kohene rakendamine võib põhjustada metsaühistutele, kes esitavad taotluse väga paljude liikmete omandis olevatele metsamaadele kavandatud tegevuste kohta, probleeme. Nõ mahukate taotluste sisestamist metsaühistu andmekandjalt (näiteks Microsoft Exceli vormingus andmed vms) PRIA e-teenuse keskkonda olemasolev infosüsteem ei pruugi täies ulatuses võimaldada. Seetõttu tuleb anda nimetatud nõude suhtes nõ ajavaru, et EMK jõuaks enda infosüsteemis teha vajalikud arendused, mis võimaldaksid ladusalt taotlusi üksnes e-PRIA kaudu esitada. Samuti on ka metsaühistutele vajalik anda piisav ajavaru taotluste elektrooniliseks esitamiseks vajalike ettevalmistuste tegemiseks. Lähtuvalt sellest kehtestatakse määruse § 23 lõikega 2 (rakendussättena), et 2016. aastal toimivas taotlusvoorus metsaühistutele kõnealune nõue ei kohaldu. Samas on EMK poolt e-PRIA taotluste esitamise portaal avatud vähemalt kaks

nädalat enne taotlusvooru toimumist, et tagada kõikidele taotlejatele, sh füüsilisest isikust erametsaomanikele, võimalikult piisav ajavaru taotluste elektrooniliseks esitamiseks. Lõppkokkuvõttes annab taotluste elektrooniline esitamine kindlustunde eelkõige taotlejale endale, sest sellisel viisil esitatud taotlus on veatult ja sujuvalt esitatud ning selle suhtes saab eeldatavaid haldusmenetluslikke toiminguid teha kiirelt ja taotlejat minimaalselt koormavalt.

Eelnõu punktiga 17 lisatakse nõue mikroettevõtjale, kellel toetuse taotlemise ajal ei ole majandusaasta aruande esitamise kohustust (äsja ehk näiteks 2016. aasta alguses asutatud mikroettevõtja). Selline mikroettevõtja peab toetuse taotlemise avalduses esitama enda kohta andmed, mis tõendavad mikroettevõtjale esitatud nõuetele vastavust. Lisaks vt punkti 2 selgitusi.

Eelnõu punktiga 18 tunnistatakse määruse § 12 lõige 5 kehtetuks. Avalduse allkirjastamine on reguleeritud haldusmenetluse seadusega ning seetõttu on nimetatud regulatsioon määruses liigne.

Eelnõu punktiga 19 korrigeeritakse määruse § 17 lõike 5 punktis 8 sätestatud hindamiskriteeriumite miinimumnõuet, mis oli kehtestatud erametsaomanikele, kes taotlesid toetust metsamajandamise seadmete ja tarvikute soetamiseks. Põhjusel, et alates 2016. aastast ei saa erametsaomanik seadmete ja tarvikute soetamiseks toetust taotleda, ei ole nimetatud miinimumnõue enam asjakohane (täpsem selgitus punkti 4 juures).

Eelnõu punktiga 20 muudetakse määruse § 19 lõiget 1. Muudatusega antakse metsaühistutele võimalus esitada EMK-le tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid kuni neljas osas (kehtivas määruses on nõue, et nimetatud dokumendid tuleb esitada kuni kahes osas). Nimetatud muudatus on tehtud metsaühistute ja EMK ettepanekul ning selline dokumentide esitamise n-õ hajutamine võimaldab metsaühistel tagada oma liikmete sujuvama ja kiirema toetusraha vahendamise ning EMK-l vajalike kontrolli- või järelevalvetoimingute kiirema korraldamise ja tegemise.

Eelnõu punktiga 21 muudetakse määruse § 20 lõike 5 punkti 1, kehtestades sellega nõude, et maksetaotlus peab sisaldama üksnes toetuse saaja nime. Toetuse saaja kontaktandmed esitab taotleja toetuse taotlemisel ning seetõttu ei ole nende andmete taasesitamine vajalik.

Eelnõu punktiga 22 muudetakse määruse § 23. Lisaks kehtivale rakendussättele, mis loetakse lõikeks 1, täiendatakse paragrahvi lõigetega 2 kuni 4.

Lõike 2 kohaselt võimaldatakse metsaühistel, kellel ei ole võimalik või kes ei ole valmis PRIA e-teenuse keskkonnas taotlust esitama, esitada 2016. aastal toimivas taotlusvoorus taotlus ka muul viisil (vt ka punktide 15 ja 16 selgitust).

Lõikega 3 võimaldatakse metsaühistel, kelle kohta tehti taotluse rahuldamise otsus 2015. aasta novembris, tegevused ellu viia ja esitada seda tõendavad dokumendid EMK-le 18 kuu jooksul arvates EMK poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest kuni neljas osas (senikehtinud nõude kohaselt pidid metsaühistud tegema seda kuni kahes osas).

Lõikes 4 sätestatu kohaselt esitab ulukikahjustuse ennetamiseks aia soetamise ja paigaldamise korral toetuse saaja, kelle kohta tehti taotluse rahuldamise otsus 2015. aastal, toetuse väljamaksmiseks EMK-le maksetaotluse määruse § 20 lõikes 2 sätestatud tingimuste kohaselt.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 808/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68), ning komisjoni määrus (EL) nr 702/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 01.07.2014, lk 1–75).

4. Määruse mõjud

Määruse muudatusega võimaldatakse kuni 4000 elanikuga linnades paikneva kokku ligi 400 hektari erametsa majandusliku väärtuse ja elujõulisuse parendamist.

Metsamajandamise seadmete ja tarvikute toetuse abil soetamise võimalus on edaspidi üksnes metsaühistutel.

Metsaühistud võivad tegevuse elluviimist tõendavaid dokumente esitada EMK-le edaspidi kuni neljas osas. See tagab nii metsaühistute ja EMK tegevuse kui ka metsaühistu ja EMK vahelise koostöö senisest sujuvama toimimise. Metsaühistud ja mikroettevõtjad on kohustatud esitama oma taotluse üksnes PRIA e-teenuse keskkonna kaudu; sellisel viisil taotluste esitamise tulemusena muutub taotluste menetlemise protsess ressursisäästlikumaks ja efektiivsemaks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse kehtestamine ei too kaasa lisakulutusi.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile ja Rahandusministeeriumile õigusaktide eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu. Rahandusministeerium ja Keskkonnaministeerium kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Keskühistu Eramets TÜ ja MTÜ Eesti Erametsaliit ühise kirjaga ning Ambla Metsaühistu kirjaga tehtud ettepanekutega arvestamist või mitteametustamist iseloomustab seletuskirja lisa toodud asjakohane tabel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Kevvai

Toiduohutuse ning teaduse ja arenduse
asekantsler kantsleri ülesannetes